

ISSN 0803-8953

TILFELDIG GANG

Nr 2, årgang 15

desember 1998

Utgitt av Norsk Statistisk Forening

INNHold

	Side
Fra redaktøren: Leiv Solheim	1
Fra formannen: Odd Aalen	2
Konferanser og kurs	
Norsk Statistikermøte 1999	4
Norsk Statistisk Forenings Etterutdanningsseminar	6
Nordisk sommerskola i sannolikhetssteori	10
Nordic Network for Biostatistics Research	12
IBS Nordic regional Conference in Copenhagen June 9-11, 1999	14
Third Scandinavian-Ukrainian Conference on Probability and Statistics, 8 - 14 June 1999, Kyiv, Ukraine	14
Nytt fra universiteter og høyskoler	
Nytt fra gruppene for statistikk - NTNU	17
Årsmøte i lokalforeningen i Trondheim	18
Meldinger	
Jan Bjørnstad 50 år	19
Hald, A: A history of Mathematical Statistics and Their Applications before 1750. Wiley 1990. Hald, A: A history of Mathematical Statistics. From 1750 to 1930, Wiley 1990.	20
Kontingentinnbetaling	21
Neste nummer	21

Fra redaktøren:

TG er for tiden inne i en dvale og redaktøren må ta et tungt ansvar for dette. Jeg lover intet, men håper å få ut et nytt nummer allerede i mars og dessuten ett i mai.

1998 var et år i de nordiske møtenes tegn. I juni ble 17th Nordic Conference on Mathematical Statistics avholdt i Danmark, mens det 21. Nordiske statistikermøtet ble arrangert på Lillehammer i begynnelsen av august. Norge tar over stafettpinnen fra Danmark og skal arrangere 18th Nordic Conference on Mathematical Statistics i år 2000, mens det 22. Nordiske statistikermøtet skal arrangeres i Sverige i 2001. På mange vis er det beklagelig at de to statistikkmiljøene - offisiell statistikk som ivaretas av statistikkbyråene og statistikkfaget med sine røtter i landbruksvitenskapen og biologi i tillegg til den matematiske forankring lever sine liv uten særlig kontakt i hvert fall i Norge.

I 1999 er det Norge og Verden som er i fokus for statistikerne (i Norge). Det starter rett over påske med etterutdanningsseminar på Bjørnefellen Gjestetun 7.-9. april. Temaet er Tidsrekker, Logitudinelle data og Rom-tid modeller. Før sommeren skal det 10. norske statistikermøtet arrangeres i Larvik 14. - 16. juni. Menyen ser spennende ut slik at det bør bli god deltakelse.

I august er det ISI-møte i Helsingfors. I den forbindelse er det jo på sin plass å minne om at i 1899 arrangerte Norge ISI-møte i Christiania. Grunnen til at lille Norge fikk ISI-møtet skyldes ene og alene Statistisk sentralbyrås første direktør, Anders Nicolai Kiær, som også var en av initiativtakerne til ISI og som fra aller første møte i 1889 fram til sin død var en av de dominerende figurer på ISI-møtene. Det er nok å nevne hans store innsats for å få utvalgsundersøkelser(representative utvalg) akseptert som et grunnlag for statistikkproduksjon. Da han la tankene sine fram på ISI-møtet i Bern i 1895 møtte han stor motstand og det tok mange år før ISI aksepterte idéene.

Ellers er vi nå inne i det siste året i dette årtusen og IT-revolusjonen har antakelig påført oss et problem ved overgangen til nytt årtusen som vikingene neppe hadde. Det lanseres for tiden mange skrekkszenarier om hva som kommer til skje - strømmen forsvinner - vannet renner ikke lenger og kloakken stopper. Høyst sannsynlig burde vel dette være et område for pålitelighetsanalytikere - er det noen som tar utfordringen og forsyner TG med stoff til et seinere nummer som forhåpentligvis avkrefter alle dommedagsprofetier.

Frist for å levere stoff til neste nummer er 15. mars og denne gangen må det komme et nummer til påsketuren.

Leiv Solheim

Fra formannen:

En av de større oppgaver for Norsk Statistisk Forening fremover blir å arrangere Nordisk konferanse i matematisk statistikk i år 2000. En organisasjonskomité er nedsatt under ledelse av Geir Storvik ved Matematisk institutt, Avd. C, i Oslo. Andre medlemmer av komitéen er Inge Helland og Grete Fenstad ved samme avdeling, og Ola Haug ved Norsk regnesentral. I tillegg er Trygve Almøy ved Norges landbrukshøyskole på Ås representant for sentralstyret. Programkomitéen ledes av Tore Schweder, Universitetet i Oslo. De andre medlemmene av denne er: Arnoldo Frigessi, Norsk Regnesentral, Elinor Ytterstad, Universitetet i Tromsø, Haavard Rue, NTNU, Jostein Paulsen, Universitetet i Bergen, Eva Skovlund, Universitetet i Oslo/Radiumhospitalet. Geir Storvik er også med her som kontakt til arrangementskomitéen.

Tanken med de nordiske konferansene er å binde sammen de nordiske miljøene, og det er antagelig fremdeles en god idé. Det kan likevel være ting som tyder på at en bør gjøre en innsats med konferansens form for å få den mest mulig attraktiv. Dette vil særlig være en oppgave for programkomitéen.

Matematikk i skolen er også en sak som ruller og går. Vi skal tydeligvis ikke ta det for gitt at statistikk i skolen er kommet for å bli. Matematisk institutt i Oslo hadde et oppsiktsvekkende utspill i Aftenposten i august der de hevdet at statistikken svekket den øvrige matematikkundervisning i videregående skole i den grad at studentene var langt svakere rustet når de begynte å studere matematikk ved universitetet. Dette ble fremstilt som et faktum i avisen, i en egen "faktarute". Påstanden ble senere gjentatt i en leder i avisen og tilmed statsråd Lilletun uttalte seg om "statistikk-problemet". Som formann engasjerte jeg meg i saken. Dels tok jeg den direkte opp med Matematisk institutt som hevdet at det egentlig ikke var instituttets oppfatning at statistikk var et særlig problem, men at faget snarere var en berikelse i skolen! Jeg sendte også et innlegg til Aftenposten om saken, som avisen trykte. Det har også vært andre temaer rundt matematikk som har vært debattert i media i den senere tid.

Som en oppfølging av avisdebattene rundt matematikk i den videregående skole, ble det arrangert et møte i Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet 20.10.98. Lilletun hadde innkalt "aktører" innenfor matematikk-diskusjonen til miniseminar. Tilstede var Lilletun, to statsekretærer, diverse departementsfolk, diverse skolefolk, flere (renmatematikere) fra matematisk institutt i Oslo, undertegnede fra Norsk Statistisk Forening, og andre. Temaet var matematikk i videregående skole.

Det var mange innspill og jeg vil peke på følgende punkter som er særlig av interesse for oss. (Da jeg ikke ønsker å sitere folk uten tillatelse, gir jeg bare knappe og generelle kommentarer.)

- Det var en generell holdning at matematikkfaget i skolen er overfylt. Matematikerne hevdet at "kvaliteten" på uteksaminerte elever fra videregående skole er sunket. De har tidligere i media skyldt på statistikken og på lommekalkulatoren. Det fremkom på møtet ytringer om at statistikkinnslaget burde reduseres, men statistikk fikk også god støtte.

- Jeg argumenterte sterkt for statistikken, naturligvis. Påpekte blant annet at svært mye informasjon i media er av statistisk art og ofte blir dårlig forstått både av journalister og lesere. Påpekte også at statistikk er den viktigste form for matematikk i mange universitets- og høyskoleutdannelser: medisin, samfunnsfag etc. Jeg hevdet også at matematikerne må tilpasse seg til reform 94, de kan ikke bare fortsette å hevde at "kvaliteten" på elevene er for dårlig. Jeg presiserte også at Norsk statistisk Forening er svært villig til å være med i et videre arbeid.

Videre saksgang fra vår forenings side: Det arbeides nå med et konkret innspill til departementet om hvordan statistikken i videregående skole kan bli forbedret, og kanskje noe forenklet. Jeg tror det er viktig å være på offensiven i denne sammenheng.

Det ville etter min mening være tragisk om statistikk skulle forsvinne ut av skolen igjen. Et fag som er skolefag vil på en helt annen måte plassere seg i folks bevissthet enn et fag som, ikke er det. Når statistikk stadig ignoreres eller undervurderes, så henger det klart sammen med at folk flest ikke har noe forhold til at det er et fag. Hvis det for eksempel dukker opp et spørsmål som vedrører faget kjemi, vil man kontakte en kjemiker. Dette er fordi kjemi er et skolefag, og man har lært såpass mye at man vet at det er vanskelig og må tas alvorlig. Med statistikk i skolen vil man oppnå den samme effekten.

I media er statistisk informasjon helt sentralt, fra gallup-undersøkelser til medisinske studier som viser at jogging er sunt og røyking er farlig. Om journalisten og leseren hadde lært litt statistikk på skolen ville såvisst ikke skadet.

Jeg oppfordrer ellers leserne til å skrive TG-innlegg om statistikk i skolen. Debatt og engasjement innen vårt eget miljø er opplagt en forutsetning for å bli tatt alvorlig utad.

Odd Aalen

Norsk Statistikermøte 1999

Melding fra programkomiteen

Ingrid Glad, Ulf Indahl, Magne Aldrin, Marit Veierød og Geir Egil Eide

Som annonsert et annet sted i dette TG, vil det 10. norske statistikermøtet bli avholdt i Larvik, 14.-16. juni 1999. Vi har valgt å markere dette lille jubileet ved å la endel av de inviterte foredragene ha et historisk tilsnitt. Vi har lagt opp til tre sesjoner med spesielle temaer, samt en generell sesjon. Vi vil komme nærmere tilbake med informasjon om rekkefølgen og lengden på de ulike foredragene.

Invitasjon til påmelding av foredrag

Vi inviterer både forskere og brukere av statistikk til å presentere utdrag fra sine arbeider. Spesielt oppfordres studenter til å melde på foredrag. Påmelding med tittel ønskes innen 1. mars. Sammendrag av foredragene må være programkomiteen i hende innen 15. mai 1999.

Påmelding av foredrag kan sendes til :

Magne Aldrin,
Norsk Regnesentral,
Postboks 114 Blindern, N-0314 OSLO
e-mail: magne.aldrin@nr.no

Program

Innledning på årsmøtet: "Formannens tale"

Odd Aalen, Seksjon for medisinsk statistikk, UiO:
"Statistikkfagets stilling i Norge mot år 2000"

Historisk tilbakeblikk

Tore Schweder, Sosialøkonomisk institutt, UiO:
"Begivenheter og forløp i norsk statistikk. Noen raske historiske betraktninger"

Sesjon 1: Forløpsanalyse

I løpet av de siste 20-30 årene har levetids- og forløpsanalysen utviklet seg fra sin spede begynnelse til å bli en velutviklet del av statistikkfaget. Norske og skandinaviske statistikere har gitt viktige bidrag til denne utviklingen. Vi vil i denne sesjonen gi et historisk tilbakeblikk over den norske og skandinaviske innsatsen på feltet, og belyse noen dagsaktuelle temaer.

Ørnulf Borgan, Matematisk institutt, UiO:

"Norske og skandinaviske bidrag til levetids- og forløpsanalysen. Et tilbakeblikk og noen tanker om framtiden"

Odd Aalen, Seksjon for medisinsk statistikk, UiO:

"Hva skjuler seg bak hasardraten? Hvorfor er regresjon basert på hasardraten (f.eks. Cox-regresjon) problematisk?"

Nils Lid Hjort, Matematisk institutt, UiO:

"Gamle og nye metoder for estimering av hasardrater"

Sesjon 2: Tidsrekker

I løpet av de to siste tiårene har det skjedd mye interessant innen feltet tidsrekker. Foredragsholderne vil forsøke å gi en oversikt over de viktigste resultatene krydret med både "state of the art" - anvendelser og interessante framtidsperspektiver innen disiplinen.

Dag Tjøstheim, Matematisk Institutt, UiB,

"Trender i tidsrekkeforskning".

Jostein Lillestøl, NHH,

"Tidsrekker i børs og finans".

Sesjon 3: Ikke-lineær regresjon

Ikke-lineær regresjon er et felt i rivende utvikling, og det er ikke lenge før flere av de nyere teknikkene blir å finne i standard software-pakker. Foredragene spenner fra den "tradisjonelle" til de mer moderne sidene av dette fagområdet.

Ole Chr. Lingjærde, Biologisk Institutt/IFI, UiO:

"Ikke parametrisk ikke-lineær regresjon - en oversikt med eksempler"

Jan Terje Kvaløy/Bo Henry Lindqvist, Matematisk Institutt, NTNU:

"Kovariatorordningsmetoden for ikke-parametrisk hasardregresjon"

Programkomiteen jobber for tida med også med å få inn Trevor Hastie, fra "The Statistics Division" ved Stanford University USA i denne sesjonen.

Sesjon 4: Blandede temaer

Sesjonen er åpen for påmelding av sjølvalgte temaer. Vi håper den vil fylles med alt fra tradisjonelle/utradisjonelle anvendelser, populariserte framstillinger av nye trender og anvendelsesområder til rent teoretiske arbeider.

Knut Opdal, Teknometri AS:

"Hva er egentlig DATAMINING?"

Ulf Indahl, DM-Huset:

"Statistiske analyser som virkemiddel i markedsføringsøyemed. Hvor enkelt kan - og bør det gjøres?"

NORSK STATISTISK FORENINGS ETTERUTDANNINGSEMINAR 1999

Emne Tidsrekker, Longitudinale data og Rom-tid modeller
Forelesere Peter Diggle og Dag Tjøstheim
Tid 7-9 april 1999, med start kl 12:00 onsdag 7
Sted Bjørnefjorden Gjestetun, 40 min. fra Bergen

Kursbeskrivelse
Program
Praktiske opplysninger
Påmelding

Kursbeskrivelse

Peter Diggle (Lancaster University) vil være hovedforeleser, mens Dag Tjøstheim (Universitetet i Bergen) vil forelese en mindre del av kurset. Begge forelesere er internasjonalt kjente statistikere med bred erfaring innenfor emnet. Kurset vil dekke følgende:

• Grunnleggende tidsrekkeanalyse	Diggle og Tjøstheim
• Ikkelineær og ikkeparametrisk tidsrekkeanalyse	Tjøstheim
• Spektralanalyse	Diggle
• Tidsrekke-ideer i analyse av longitudinale data	Diggle
• Kalmanfilteret med anvendelse på rom-tid modeller	Diggle

Peter Diggles egen beskrivelse

In this short course, I will present some ideas of time series analysis with an emphasis on applications in the biomedical sciences. The core ideas are of generic applicability, but the biostatistical setting leads to important differences of emphasis from more classical treatments of time series methods as used in economic or physical sciences signal processing applications.

Basic concepts in time series analysis

Time series as models for serial measurements. Trend, serial correlation and measurement error. The autocovariance function and spectrum of a stationary stochastic process. Trend-removal by parametric modelling or nonparametric smoothing. Multivariate series: the cross-covariance and the cross-spectrum.

Spectral analysis, with emphasis on the analysis of replicated biomedical time series

Motivation of the periodogram via harmonic regression analysis. Spectral analysis as a generalized linear model. Random effects models for spectral analysis of replicated series. Applications to the analysis of hormonal time series.

Time series ideas in longitudinal data analysis

Longitudinal data as replicated time series within an observational study or designed experiment. Focus on inference about mean response profiles, with correlation structure of secondary scientific interest. Linear models and associated methods of likelihood-based inference. Problems and partial solutions for incomplete data. Applications to longitudinal clinical trials.

An introduction to the Kalman filter

Motivation of the Kalman filter as a natural extension of random effects models for longitudinal data. Prediction and inference.

Space-time modelling using ideas of Kalman filtering

Space-time models as high-dimensional multivariate time series with structured cross-covariance structure. Case study: space-time calibration of radar-rainfall data. Discussion of potential application to disease surveillance.

Program (foreløpig)

	Onsdag 7.	Torsdag 8.	Fredag 9.
9:00		Diggle	Diggle
12:00	Lunsj	Lunsj	Lunsj
13:00	Tjøstheim	Diggle	Diggle
15:00	Tjøstheim	Diggle	Avslutning
16:30	Slutt for dagen	Slutt for dagen	

Praktiske opplysninger

Bjørnefjorden Gjestetun, tlf. 56 30 40 00

Bjørnefjorden Gjestetun ligger i Os kommune, ca 40 minutter med bil fra Bergen sentrum (ca. samme avstand fra Flesland Flyplass). Stedet ligger fint til, med utsikt sørover mot Hardanger.

Transport

Ankomst til Bergen med fly: Det vil bli satt opp transport fra Flesland flyplass til Bjørnefjorden onsdag 7. kl. 11:00. med retur som ankommer Flesland fredag 9. kl. 16:00.

Ankomst til Bergen med tog: Toget ankommer Bergen kl 7:00. Buss til Bjørnefjorden fra Bergen Busstasjon (5 min. fra Jernbanestasjonen).

Tidspunkt for avgang	Rute nr*	Perong
7:10	622 (Hatvik)	21
7:35	622 (Hatvik)	21
10:30	625 (Solbjørg)	21

* Bussen kan være merket 620/630 (Osøyro/Haljem)

Rute 620/630 (Osøyro/Haljem) kan tas til Osøyro. Derfra er det ca. 2 km til Bjørnefjorden Gjestetun.

Priser

Deltageravgift: kr 2500 (full pris)

kr 1000 (hovedfagstudenter)

Deltageravgiften dekker utgifter til foredragsholdere, 3 lunsjer, leie av lokaler m.m.

Overnatting : kr 565 pr. døgn for enkeltrom

kr 355 pr. døgn for dobbeltrom

Overnatting inkluderer frokost og middag.

Påmelding

Påmeldingsfrist: 1. mars

Påmelding skjer til:

Grethe Albrektsen

Seksjon for medisinsk statistikk og dataanalyse

Universitetet i Bergen

Armauer Hansens hus

5021 Bergen

Email: Grethe.Albrektsen@smis.uib.no

Du finner påmeldingsskjema [her](#)

Hjemmeside for etterutdanningsseminaret:

<http://www.mi.uib.no/~lunde/sfb/etter99.html>

NSF ETTERUTDANNINGSEMINAR 1999

PÅMELDINGSKJEMA

Navn:.....

Adresse:.....

.....

.....

Telefon:.....Faks:.....

E-mail:.....

Kryss av det som passer:

- ☐ Student (reduisert kursavgift kr 1000 for hovedfagstudenter).
- ☐ Ønsker overnatting på enkeltrom (kr 565 pr. døgn).
- ☐ Ønsker overnatting på dobbeltrom (kr 355 pr. døgn)
sammen med
- ☐ Ønsker transport t/r Flesland med oppsatt transportmiddel (ca. kr 100).

Innbetaling av kursavgift kr 2500 (student kr 1000) skjer til konto:

Kontonummer 5253.05.02783
Statistisk forening i Bergen
v/Grethe Albrechtsen
Fløenbakken 43B
5009 Bergen

Merk innbetalingen med navn og "Etterutdanningsseminaret 99". Eventuell overnatting betales direkte til Bjørnefjorden Gjestetun under kurset.

Påmeldingsfrist: 1. mars (gjelder også innbetaling av kursavgift)

Påmeldingskjemaet sendes til:

Grethe Albrechtsen
Seksjon for medisinsk statistikk og dataanalyse
Universitetet i Bergen
Armauer Hansens hus
5021 Bergen
Email: Grethe.Albrechtsen@smis.uib.no

Nordisk sommarskola i sannolikhets teori

En nordisk sommarskola med titeln "Coupling Methods in Probability" kommer att ges i Ellös, 14-19 juni 1999. Ellös är beläget på den svenska västkusten, cirka 10 mil norr om Göteborg.

Begreppet koppling betyder i sannolikhets teorin att man konstruerar två eller fler stokastiska variabler på samma sannolikhetsrum, i syfte att dra slutsatser om deras fördelningar. Denna enkla ide har viast sig ytterst framgångsrik inom många områden av sannolikhets teorin. Sommarskolan behandlar kopplingsmetodens teori och tillämpningar.

I första hand riktar sig skolan till sannolikhets teoretiskt inriktade doktorander. Några speciella förkunskaper om kopplingar krävs inte. Föreläsningar kommer att ges av Andrew Barbour (Zurich), Olle Häggström (Göteborg), Torgny Lindvall (Göteborg), Robin Pemantle (Madison), Yuval Peres (Berkeley) och Hermann Thorisson (Reykjavik).

För vidare information, kontakta Olle Häggström (olleh@math.chalmers.se) eller Torgny Lindvall (lindvall@math.chalmers.se), eller se sommarskolans hemsida

<http://www.math.chalmers.se/~olleh/summerschool.html>

Nordisk Konferanse i matematisk Statistikk, År 2000.

Tid og sted for den neste nordiske konferansen blir
Grimstad 5-8. juni år 2000 (mandag-torsdagag).

En første versjon av hjemmeside for konferansen ligger på
<http://www.math.uio.no/~nordstat/>

Leder for programkomiteen er **Tore Schweder**
Leder for arrangementskomiteen er **Geir Storevik**

NORDIC NETWORK FOR BIOSTATISTICS RESEARCH

The Nordic Network supports research WORKSHOPS, PhD student MOBILITY and research COURSES.

WORKSHOPS

The Nordic research workshops are intended for research students and senior scientists engaged in the development of statistical methodology with application in the medical sciences. A normal duration of a workshop is 2-4 days with around 10-20 participating researchers from at least three Nordic countries. At least half of the participants should be research students or young researchers/postdocs. The younger participants should be given the opportunity to present their work.

Travel and accomodation is covered for participants, but no honorarium is given for presentations. The range for funding is 20-40.000 NOK per workshop. Applications which include a description of the topic, intended participants and an estimated budget should be sent to Juni Palmgren, Dept of Mathematical Statistics, University of Stockholm, S-106 91 Stockholm, Sweden. Inquiries can be made by email to: juni@matematik.su.se.

Past and future network workshops include:

STOCKHOLM, August 1998: Statistical design and analysis of observational studies

ODENSE, February 1999: Prediction in medical statistics

PhD STUDENT MOBILITY

The Network Mobility Stipends cover extra costs for travel and accomodation during visits up to two months to Nordic biostatistics departments or research groups. The stipends are intended for research students and the mobility is defined as mobility between two Nordic countries.

The mobility stipends are personal and the application is made by the research student. As prerequisite for a mobility stipend the research student needs to have secured basic funding (basic salary) from the home institution. The student is expected to be actively integrated with the research activities at the host institution.

The application should include a description of the resarch area, the motiv for the visit, a short plan for the activities during the visit

and a budget plan. Maximum support for 2 months is 25 000 NOK. In addition the application should include documentation on basic funding from the home institution, a statement from the home institution that the visit is considered scientifically useful and a statement from the host institution that the research student will be received and integrated with local research activities.

Applications for mobility stipends should be sent to Juni Palmgren, Dept of Mathematical Statistics, University of Stockholm, S-106 91 Stockholm, Sweden. Inquiries can be made by email to: juni@matematik.su.se

RESEARCH COURSES

Network research courses are under planning with expected start in autumn 1999.

WEB-ADRESSE

<http://www.matematik.su.se/matstat/biostat/network/>

IBS Nordic regional Conference in Copenhagen June 9-11, 1999

"The scientific programme of the IBS Nordic Regional conference, to be held in Copenhagen June 9-11, 1999, will consist of three key note lectures, held in plenary sessions, and of twelve invited paper sessions which will be arranged into two parallel sequences. Terry Speed (Berkeley and Melbourne) will be one of the key note speakers. A preliminary list of invited sessions is as follows:

1. Dose-response relations for binary outcome data,
2. Mixed models in biostatistical research,
3. Multiple events in survival analysis,
4. Nonparametric and semi-parametric curve estimation methods,
5. Recent issues in clinical trials,
6. Modelling transmission in infectious diseases,
7. Interval censoring and current status data,
8. Image analysis in agricultural and forestry research,
9. Fisheries management under uncertainty,
10. Statistical issues in gene mapping,
11. Ascertainment and sampling bias in epidemiology,
12. Open.

More Information: Arne Haahr Andreassen, e-mail ARHA@novo.dk.

Third Scandinavian-Ukrainian Conference on Probability and Statistics 8 -- 14 June 1999, Kyiv, Ukraine

Preliminary Announcement

We are pleased to inform you that the Third Scandinavian -- Ukrainian Conference on Probability and Statistics has been decided to arrange in Kyiv, Ukraine. Participants from all countries are welcome.

Programme.

The programme covers Statistics, Probability Theory, Stochastic Processes and their applications in various fields of science. It consists of memorial, invited and contributed lectures. Participants are invited to give a contributed lecture. The duration of contributed lectures will be 20-30 minutes including discussion. The working language is English.

Abstracts.

Abstracts of memorial, invited and contributed lectures will be distributed to participants upon arrival at the Conference. The deadline for abstracts is 15 April 1999.

Proceedings.

Proceedings are planned to be published after the Conference in the journal Theory of Stochastic Processes. Those wishing to submit their papers are asked to do this upon arrival at the Conference.

Preliminary Registration.

Preliminary registration can be made by sending the preliminary registration form given below to the Organising Committee.

Further Information.

The Second Announcement will be available before February 1, 1999. It will be sent to all persons who have submitted the Preliminary registration form to the Organising Committee.

Organising Committee.

Vladimir Korolyuk (Chairman, Ukraine), Gunnar Kulldorff (Sweden), Oleg Klesov (Ukraine), Nikolai Portenko (Ukraine), Nikolai Perestyuk (Ukraine), Oleg Zakusylo (Ukraine), Mikhail Moklyachuk (Secretary, Ukraine, E-mail: mmp@mechmat.univ.kiev.ua)

Scientific Programme Committee.

Anatolii Skorokhod (Co-Chairman, Ukraine), Peter Jagers (Co-Chairman, Sweden), Sergio Albeverio (Germany), Ole Barndorff-Nielsen (Denmark), Andrei Dorogovtsev (Ukraine), Mats Gyllenberg (Finland), Yuri Kondratiev (Ukraine), Robert Minlos (Russia), Bernt Øksendal (Norway), Dmitrii Silvestrov (Sweden), Ludwig Streit (Portugal), Mikhail Yadrenko (Ukraine), Nadiya Zinchenko (Ukraine).

In the frame of the Conference will be organised the section Stochastics in Mathematical Physics. Organizer: Yuri Kondratiev (Ukraine).

The Second International School on Actuarial and Financial Mathematics supported by the Tacis-Tempus JEP-10353-97 will be organised in the frame of the conference.

The Organising Committee of the School.

Dmitrii Silvestrov (Co-chairman, Sweden), Mikhail Yadrenko (Co-chairman, Ukraine), Aleksandr Borisenko (Ukraine), Anders Martin-Löf (Sweden), Evelina Silvestrova (Sweden), Esko Valkeila (Finland), Nadiya Zinchenko (Ukraine) (Secretary, Ukraine, E-mail: mmp@mechmat.univ.kiev.ua)

Address of the Conference and the School:

Third Scandinavian-Ukrainian Conference
Department of Probability Theory and Mathematical Statistics
Mechanics and Mathematics Faculty
Kyiv University, Kyiv 252033
UKRAINE

Fax: +380-44-2662337

E-mail: conf@mechmat.univ.kiev.ua

Preliminary Registration Form.

Family name:

First name:

Affiliation:

Mailing address:

Telephone:

Fax:

E-mail:

I wish to give a lecture (yes, no)

Title of the lecture:

Date:

Signature:

NYTT FRA GRUPPE FOR STATISTIKK - NTNU

Dr.ing.

Anne Randi Syversveen forsvarte 30. januar 1998 sin avhandling:
Spatial Stochastic Point Models for Reservoir Characterization

Tittel på prøveforelesning:

Noninformative Bayesian Priors. Interpretation and Problems with Construction and Applications.

Veileder: Henning Omre

Komité: Dietrich Stoyan, TU Bergakademie Freiberg; Erik Bølviken, UiO;
John Tyssedal, NTNU.

Ferdige sivilingeniører

- Henriette Amundrustad: *Statistisk analyse av islastm linger på Gaustatoppen med hensyn på meterologiske observasjoner.* Veileder: John Tyssedal.
- Trond Byberg: *A Bayesian model for seismic depth conversion.* Veileder: Håkon Tjelmeland.
- Morten Fismen: *Exact sampling using Markov chains.* Veileder: Håvard Rue.
- Pål Leren Fj sne: *Automatisk videoovervåking ved hjelp av statistisk klassifikasjonsanalyse.* Veileder: Joh Tyssedal. Ekstern veileder: Ketil B , Dynamic Imaging. .
- Lars Mouland: *Statistiske utfordringer i miljøundersøkelser: Risikovurdering av jord og klassifikasjon av PCB.* Veileder: Henning Omre. Ekstern veileder: Dr. Ellen A. Vik..
- Linda Mulehamn: *Analyse av deformasjoner i ein hjarteseikvens ved bruk av tynn-plate splines.* Veileder: Håvard Rue.
- Thu Thi Ngoc Nguyen: *Tidsrekke teknikker for prosess-data.* Veileder: John Tyssedal. Ekstern Veileder: Audun Kvamme.
- Cecilie Otterlei: *Optimering av oppstartstidspunkt for brønner i et petroleumsfelt.* Veileder: Henning Omre.
- Jo Røislien: *Random t-distributed Fields.* Veileder: Henning Omre.
- Vegard Sangolt: *Sub-seismiske forkastningers effekt på permeabilitetsfeltet.* Veileder: Henning Omre.
- Ingelin Steinsland: *Estimering av deformasjonsparameter i ein lukka template modell.* Veileder: Håvard Rue.

Andreas Thorsen:

Modellering av impedans betinget på seismiske traser ved bruk av tunghalede apriorifordelinger. Veileder: Håkon Tjelmeland.

Forskningsrapporter

De fleste rapportene nedenfor, samt tidligere utgitte rapporter, er tilgjengelige i postscript-format via nettadressen

<http://www.math.ntnu.no/techreports/lists/statreports.html>

Håvard Rue:	An estimator for images with ordered colors. Statistics No.6/1994
13/97: Bo Lindqvist:	Statistical Modeling and Analysis of Repairable Systems.
14/97: Hilde Grude Borgos:	Partitioning of a line segment.
1/98: Jan Terje Kvaløy:	Tests for trend in more than one repairable system.
2/98: Bo Lindqvist and
Henriette Amundrustad:	Markov models for periodically tested components.
3/98: Anne Randi Syversveen:	Noninformative Bayesian Priors. Interpretation and Problems with Construction and Applications.
4/98: Oddgeir Samset:	Some Variable Selection Techniques for Finding Active Factors in Non-Geometric Plackett-Burman Designs.
5/98: Oddgeir Samset and
John Tyssedal:
Screening	Study of the Box-Meyer Method for Finding Active Factors in Experiments.
6/98: Morten Fismen:	Exact Simulation Using Markov Chains.
7/98: Arnoldo Frigessi and
Håvard Rue:	Antithetic Coupling of Two Gibbs Sampler Chains.
8/98: Håvard Rue and
Oddvar K. Husby:	Modern Statistical Methods: A First Introduction.

Årsmøte i lokalforeningen i Trondheim

Lokalforeningen i Trondheim avholdt 12/11/98 årsmøte. Håvard Rue ble gjenvalgt som formann, Alfhild Lien Eide og Oddgeir Samset ble gjenvalgt som styremedlemmer og Oddvar Husby ble nytt styremedlem. John Tyssedal og Stian Lydersen ble gjenvalgt som revisorer. Det nye styret vil benytte anledningen til å takke Ola Diserud for hans tid i styret og for hans innsats for det norske statistikermøtet i Sælbu, 1997. Det er godt oppmøte på medlemsmøtene som arrangeres 2 ganger hvert semester. Mer informasjon og oversikt over møtene, er tilgjengelig på <http://www.math.ntnu.no/~hrue/sf>. Dersom det er noen av leserene som vil ha informasjon om fremtidige møter via email, så si ifra til oddgeir.samset@math.ntnu.no.

Jan Fredrik Bjørnstad 50 år

Den 13. juni 1998 rundet Bjørnstad ett halvt hundre år. Som 25 åring ble han Cand.real. i statistikk, og reiste etter en to-årig vit.ass. periode i Oslo til Berkeley i 1975. Der tok han sin PhD-grad ved University of California i 1978. Før han returnerte til Norge i 1983 hadde han stillinger ved to andre universitet i Statene. Han kom direkte til Tromsø til Tore Schweder og Erik Bølviken, men kun få år etter flyttet begge disse til Oslo. Det er velkjent i universitetsmiljøene hvilken uvuderlig kapasitet Bjørnstad var for Tromsø i denne brytningsperioden, og fortsatt er. Undertegnede var student i Tromsø på den tiden.

Etter åtte år nord for Polarsirkelen flyttet han til AVH i Trondheim og noen år senere til Statistisk sentralbyrå hvor han var inntil 1. november da han ble professor i statistikk ved Norges Landbrukshøgskole på Ås. Han har fremdeles tilknytning til Tromsø som professor II.

Fra Bjørnstads forskningsfelt vil jeg nevne stikkordene: multiple desisjonsteoretiske problemer, likelihoodteori, prediksjon, utvalgsteori med frafall. Han har utvilsomt stor arbeidskapasitet, arbeider systematisk, holder tidsfrister og vel så det. Han setter seg alltid grundig inn i det feltet han har oppgaver innen, det være seg på det faglige- som administrative plan. Den sistnevnte egenskapen ble godt synlig i hans periode som instituttleder (dekanus) i Tromsø.

Bjørnstad har stor tverrfaglig kontaktflate, som har resultert i fellespublikasjoner innen farmasi, medisin, psykologi og antagelig flere. Han har nettopp avsluttet et omfattende oppdrag for retten i en økonomisk straffesak, der han som sakkyndig vitne blant annet estimerte størrelsen av tiltaltes inntekt. Dette kommer det kanskje flere detaljer fra i et senere TG.

Mye mer kan sies om jubilaranten, en dyktig pedagog, en kollega med ekte omtanke for sine medarbeidere i situasjoner det er på krevd, men her runder vi av med:

Gratulerer med 50 årsdagen, Jan.

Nå er det kanskje ikke god statistikerånd å ønske lykke til, men vi kan iallefall si ``god tur" gjennom de neste tiårene.

Elinor Ytterstad

Hald, A.: A History of Mathematical Statistics and Their Applications before 1750. Wiley 1990.

Hald, A. : A History of Mathematical Statistics From 1750 to 1930. Wiley 1998.

Med disse bøkene har tidligere professor ved København Universitet Anders Hald laget den hittil mest omfattende historie om faget vårt. Han skriver i forordet til den første boka at han egentlig hadde tenkt å nøye seg med å skrive statistikkens historie etter 1750, men at han oppdaget at det også trengtes en bok om statistikkens historie før 1750, så han bestemte seg for å skrive en slik bok først. Denne kom i 1990 og er på nesten 600 sider fullpakket med interessant stoff.

Den andre boka på nesten 800 sider er enda mer imponerende og dekker altså statistikkens utvikling fra 1750 til 1930. Boka dekker det meste, men enkelte europeiske statistikere (Lexis, Von Bortkiewicz) har ikke blitt behandlet slik forfatteren oprinnelig hadde planlagt. Derimot har Hald, som en kunne vente, gjort mye for å gjøre danske forskeres arbeider kjent for en engelsktalende leserkrets. For meg var det i alle fall ukjent at Karl Pearson hadde standardavviket fra dansken Westergaard.

Bøkene er preget av stor grundighet og detaljrikdom. Ved at forfatteren har brukt moderne notasjon er mange av de gamle resonnementene blitt tilgjengelige om enn ikke så enkle å forstå. Å oppleve hvordan storheter som De Moivre, Laplace og Gauss kjemper med problemstillinger i faget vårt er en sterk opplevelse.

Disse bøkene har sin soleklare plass i ethvert bibliotek ved institusjoner der det undervises i sannsynlighetsregning og statistikk. De vil kunne være en rik kilde til interessant bakgrunnsstoff for alle som underviser i faget vårt.

Henrik Dahl

Kontingentinnbetaling:

Desverre har det sneket seg inn en feil på innbetalingsgiroen for kontingent.

Riktige kontonr er:
0802 5151055

Riktig adresse er:
Norsk Statistisk forening v/ Trygve Almøy
Boks 5035
1432 ås-NLH

På grunn av at den først 0 en i kontonr. manglet, fikk endel medlemmer innbetalingen i retur.

Neste nummer

Fristen for stoff til neste nummer er 15. mars. e-mail: leiv.solheim@ssb.no, tlf 22 86 46 87

SWENSEN, ANDERS RYGH
STATISTISK SENTRALBYRÅ
P.B. 8131 DEP.
0033 OSLO 1

98

B-post

Retur:

Tilfeldig Gang v/Trygve Almøy
Inst. for matematiske fag
NHL
Postboks 5035
1482 ÅS